

KÚRIA

Bfv.I.1098/2018/7.szám

A Kúria Budapesten, a 2018. év október hó 30. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A garázdaság vétsége és más bűncselekmények miatt folyamatban volt büntetőügyben a Fejér Megyei Főügyészség által a terhelt javára benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Székesfehérvári Járásbíróság 7.B.124/2016/58. számú ítéletét megváltoztatja és a terhelt kényszergyógykezelésének elrendelését mellőzi.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Székesfehérvári Járásbíróság a 2017. október 31. napján meghozott és aznap jogerős 7.B.124/2016/58. számú ítéletével a terheltet az ellene garázdaság vétsége [Btk. 339. § (1) bekezdés] és könnyű testi sértés vétsége [Btk. 164. § (2) bekezdés] miatt emelt vád alól felmentette és elrendelte a terhelt kényszergyógykezelését.

A jogerős ügydöntő határozat ellen a Fejér Megyei Főügyészség nyújtott be a terhelt javára felülvizsgálati indítványt a Be. 648. § a) pont szerinti anyagi jogszabálysértés miatt.

A főügyészség az indítványát azzal indokolta, hogy a jogerős ítélettel megállapított tényállás szerint a terhelt a cselekmény elkövetésekor az elmeműködés kóros állapotában, hasadásos elemzavar dezorientált formájában és alkohol okozta reziduális zavarban szenvedett, halmozott mentális zavarai pedig képtelenné tették őt a cselekményei következményének felismerésére és arra, hogy a felismerésnek megfelelően cselekedjen.

A terhelt többszörösen büntetett előéletű, 2016. január 29. napján a ... autóbusz-pályaudvaron erősen ittas állapotban élelmiszerrel szórt ki az úttestre, majd egy közeli padon elaludt. A cselekményét észlelő biztonsági őr felszólította a terheltet a szemét összeszedésére és a pályaudvar elhagyására. A terhelt ittas állapotából kifolyólag ekkor többször meg akarta ütni a sértettet,

aki az első ütés előtt elhajolt, de a terhelt második ököllel történő ütése őt a szájánál érte, amelynek következtében az arc és a rágóizület területén nyíltseb keletkezett, mely nyolc napon belül gyógyult. A sértett ezen ügyben 2016. január 29. napján terjesztett elő magánindítványt.

A Fejér Megyei Főügyészség álláspontja szerint a terhelt elmeműködésének kóros állapota miatti felmentése törvényes volt, ám a kényszergyógykezelés elrendelésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor, mivel az eljáró bíróság az intézkedés meghozatalakor nem vette figyelembe a Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pontjában foglalt értelmező rendelkezéseket. Az e törvényhely szerinti felsorolásban ugyanis nem szerepel a Btk. 339. § (1) bekezdés szerinti garázdaság vétsége, ahogy a Btk. 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértés vétsége sem, így a kóros elmeállapota miatt nem büntethető terhelt kényszergyógykezelésének elrendelése törvénytörés.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Kúria a támadott határozatot változtassa meg, és a kényszergyógykezelés elrendelését mellőzze.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1018/2018/2. számú átiratában a Fejér Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványával egyetértve azt fenntartotta és indítványozta a terhelttel szemben elrendelt kényszergyógykezelés mellőzését.

A Kúria a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül, emellett a Be. 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a Be. 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, illetőleg azonban nem észlelt.

A felülvizsgálati indítvány alapos.

A Székesfehérvári Járásbíróság helyesen döntött a terhelt felmentéséről, mivel vele szemben a Btk. 15. § b) pont szerinti büntethetőséget kizáró ok állt fenn.

Ugyanakkor tévesen állapította meg a járásbíróság, hogy a terhelttel szemben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 331. § (2) bekezdése alapján, kóros elmeállapota miatt kényszergyógykezelésének feltételei fennállnak. A 2018. július 1. napján hatályba lépő a büntetőeljárásról szóló 2017. évi CX. törvény (továbbiakban Be.) 566. § (3) bekezdése tartalmilag azonos rendelkezést tartalmaz.

A Btk. 78. § (1) bekezdése szerint személy elleni erőszakos vagy közveszélyt okozó büntetendő cselekmény elkövetőjének

kényszergyógykezelését kell elrendelni, ha elmeműködésének kóros állapota miatt nem büntethető, és tartani kell attól, hogy hasonló cselekményt fog elkövetni, feltéve, hogy büntethetősége esetén egyévi szabadságvesztésnél súlyosabb büntetést kellene kiszabni.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 26. pontjában foglalt értelmező rendelkezés szerint „e törvény alkalmazásában” személy elleni erőszakos bűncselekmény a népirtás [142. § (1) bekezdés], az emberiesség elleni bűncselekmény [143. § (1) bekezdés], az apartheid [144. § (1)-(3) bekezdés], a hadikövet elleni erőszak (148. §), a védett személyek elleni erőszak [149. § (1)-(2) és (4) bekezdés], az egyéb háborús bűntett (158. §), az emberölés [160. § (1)-(3) és (5) bekezdés], az erős felindulásban elkövetett emberölés (161. §), a testi sértés [164. § (3)-(6) és (8) bekezdés], az emberrablás [190. § (1)-(4) bekezdés], az emberkereskedelem [192. § (1)-(6) bekezdés], a kényszermunka (193. §), a személyi szabadság megsértése (194. §), a kényszerítés (195. §), a szexuális kényszerítés (196. §), a szexuális erőszak [197. § (1)-(4) bekezdés], a lelkiismeret és vallásszabadság megsértése (215. §), a közösség tagja elleni erőszak [216. § (2)-(3) bekezdés], az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése (217. §), az alkotmányos rend erőszakos megváltoztatása [254. § (1) bekezdés], a lázadás [256. § (1)-(2) bekezdés], a bántalmazás hivatalos eljárásban [301. § (1)-(2) bekezdés], a bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában [302. § (1)-(2) bekezdés], a kényszervallatás [303. § (1)-(2) bekezdés], a jogellenes fogvatartás (304. §), a hivatalos személy elleni erőszak [310. § (1)-(3) és (5) bekezdés], a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (311. §), a hivatalos személy vagy közfeladatot ellátó személy támogatója elleni erőszak (312. §), a nemzetközileg védett személy elleni erőszak [313. § (1) bekezdés], a terrorcselekmény [314. § (1)-(2) bekezdés], a jármű hatalomba kerítése [320. § (1)-(2) bekezdés], a rablás [365. § (1)-(4) bekezdés], a zsarolás (367. §), az önbíráskodás [368. § (1)-(2) bekezdés], a zendülés minősített esetei [442. § (2)-(6) bekezdés] és az előljáró vagy szolgálati közeg elleni erőszak (445. §).

A felsorolásban a Btk. 339. § (1) bekezdésében meghatározott garázdaság vétsége, valamint a Btk. 164. § (2) bekezdése szerinti testi sértés vétsége nem szerepel. Következésképpen az ilyen büntetendő cselekményt megvalósító, ám kóros elmeállapota miatt nem büntethető elkövető kényszergyógykezelése a törvény által megkívánt egyéb feltételek megléte esetén sem rendelhető el {BH 2017.211. [27] bekezdés}.

A Be. 648. § a) pontja szerint a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt a bíróság jogerős ügyöntő határozata ellen felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a büntető anyagi jog

szabályainak megsértésével rendelte el a terhelt kényszergyógykezelését [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont].

Ezért a Kúria a Fejér Megyei Főügyészség felülvizsgálati indítványának helyt adott, és a Székesfehérvári Járásbíróság 7.B.124/2016/58. számú ítéletét a Be. 662. § (2) bekezdés a) pontja alapján megváltoztatta és a terhelt kényszergyógykezelésének elrendelését mellőzte.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 653. § (1) bekezdésére figyelemmel a 458. § (3) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2018. október 30.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Domonyai Alexa s.k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s.k. bíró

A kiadmány hitelével:
TóthLné
bírószági tisztviselő